

Level Playing Field in Europa

BW2E gaat ervoor

HET HARMONISEREN VAN DE EUROPESE BINNENMARKT LOOPT NIET ALTIJD VAN EEN LEIEN DAKJE. DE MOGELIJKHEID OM EEN AUTONOOM NATIONAAL MILIEUBELEID TE VOEREN, DREIGT GEHYPOTHEKEERD TE WORDEN. MET DE OPRICHTING VAN BW2E VERVOEGEN OOK DE VERENIGDE BELGISCHE VERBRANDINGS-INSTALLATIES HET DEBAT. ECOTIPS GING PRATEN MET DE VOORZITTER VAN DEZE BRANDEND-NIEUWE VERENIGING, GEERT MAES.

G. REDANT, ECOTIPS

Precies een jaar na haar oprichting in juni 2009, werd BW2E als lid opgenomen in de Europese federatie CEWEP. BW2E staat voor Belgian Waste-to-Energy en is een feitelijke vereniging van huisvuilverbrandingsinstallaties. Niet zonder enige fierheid vertellen Geert Maes, voorzitter van BW2E, en An Depauw, secretaris van de vereniging, ons dat alle Belgische verbrandingsinstallaties van huishoudelijk afval tot de vereniging zijn toegetreden. Een realisatie, inderdaad, waar menig formateur, preformateur en eerste minister jaloers op mag zijn.

eT. Er moet een groot gemeenschappelijk doel op stapel staan om dit te realiseren. De achterliggende doelstellingen waren duidelijk interessant voor alle partijen?

Maes. Het is inderdaad een beetje ongewoon om een Belgische vereniging op te richten.

Het milieubeleid is immers voor een groot deel regionale materie. Reden voor het Belgische initiatief is, dat nagenoeg alle milieuwetgeving Europees gedicteerd is. En, omdat Europa enkel rekening houdt met deelstaten, in casu België, is het eigenlijk logisch dat wij onze belangenverdediging op federale leest schoeien om zo één Belgische stem te kunnen laten horen op Europees niveau en te kunnen wegen op de Europese besluitvorming.

eT. Er zijn commissies geweest die er tien jaar over deden om een interregionaal samenwerkingsakkoord tot stand te brengen. Hebt u een wondformule?

Maes. Ik meen dat we mogen zeggen dat we in ons eerste jaar al een en ander neergezet hebben. Zo heeft Europa in 2008 een nieuwe richtlijn uitgevaardigd: de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Waste Framework Directive). Een

belangrijk onderdeel daarvan stelde dat verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval die aan bepaalde efficiëntiecriteria voldoen, de R1-status zouden krijgen. Deze R1-status bestaat al jaren, maar verbrandingsinstallaties konden er tot nu toe niet voor in aanmerking komen. R1 verwijst daarbij naar 'recovery' of nuttige toepassing (hoofdgebruik als brandstof of als ander middel voor energieopwekking). Het criterium om de R1-status te genieten, is dat de verbrandingsinstallatie minstens een bepaalde energetische efficiëntie bereikt. De formule om die efficiëntie van een installatie te berekenen, is opgenomen in de kaderrichtlijn, maar laat heel wat ruimte voor interpretatie. Daarom besloot Europa om een guideline op te stellen, waarin zou aangegeven worden hoe die formule nu precies geïnterpreteerd moet worden of met andere woorden, hoe de energie-efficiëntie van een huisvuilverbrandingsinstallatie correct berekend dient te worden. In het tot stand komen

Geert Maes. Als we onze grenzen onvoorwaardelijk openstellen, wordt het moeilijk een nationaal milieubeleid te voeren.

debrie(4)eT

van die specifieke guideline, heeft BW2E haar steentje bijgedragen door de auteurs op een belangrijk punt te kunnen overtuigen.

Ook bij het omzetten van deze Europese richtlijn in de nationale/regionale wetgeving, wat in december van dit jaar moet gebeuren, zal BW2E nauw contact houden met de regionale autoriteiten. Voor Vlaanderen zal deze omzetting gebeuren in het kader van het nieuwe Materialendecreet en Vlarea.

eT. Wat is er nu zo belangrijk aan de R1-status? Ik neem aan dat op het iedereen zo veel mogelijk energie wil terugwinnen?

Maes. De R1-status heeft ook belangrijke implicaties voor wat betreft het internationaal transport van afvalstoffen, dat voor R1-installaties (nuttige toepassing) beduidend eenvoudiger is dan voor installaties met een verwijderingsstatus (D10).

eT. Wat tot gevolg heeft dat de internationale concurrentiële druk toeneemt?

Maes. Absoluut, dat is een van de bijverschijnselen. En als je weet dat Nederland en een aantal Duitse regio's (bijvoorbeeld Nordrhein Westfalen) met overcapaciteit voor verbranding te kampen hebben, zal dat zeker concurrentie met zich meebrengen. Daarom streven wij ernaar, als BW2E, dat in de regionale afvalwetgeving en afvalplannen het zelfvoorzieningsprincipe voor gemengd stedelijk afval wordt opgenomen en/of behouden blijft. Dit principe laat een lidstaat toe om zijn eigen afval prioritair zelf te verwerken en het afvalbeleid (met nadruk op preventie, hergebruik en reyclage) te sturen door onder andere de planning van de verbrandingscapaciteit. Het principe werd tot nu door de drie regio's toegepast. BW2E vraagt dat zowel Vlaanderen, Wallonië als Brussel, voor wat

betreft de verwerking van huishoudelijk en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval, zelfbedruipend zouden blijven en niet afhankelijk zouden worden van het buitenland.

eT. Technisch zou het dus mogelijk zijn dat ons stedelijk afval in het buitenland verwerkt wordt. Als de burens dat goedkoper kunnen dan wijzelf, is het in een vrijmarkt-economie toch een beetje normaal dat...

Maes. Het blijft in de eerste plaats belangrijk dat overal in Europa dezelfde regels gehanteerd worden, het level playing field zoals u dat noemde. We moeten helaas stellen dat de ervaring aantoont dat dit niet steeds vanzelfsprekend is. In Nordrhein-Westfalen bijvoorbeeld, met een zeer grote verbrandingscapaciteit van 6,5 miljoen ton, worden de gemeenten verplicht

debric(4)eT

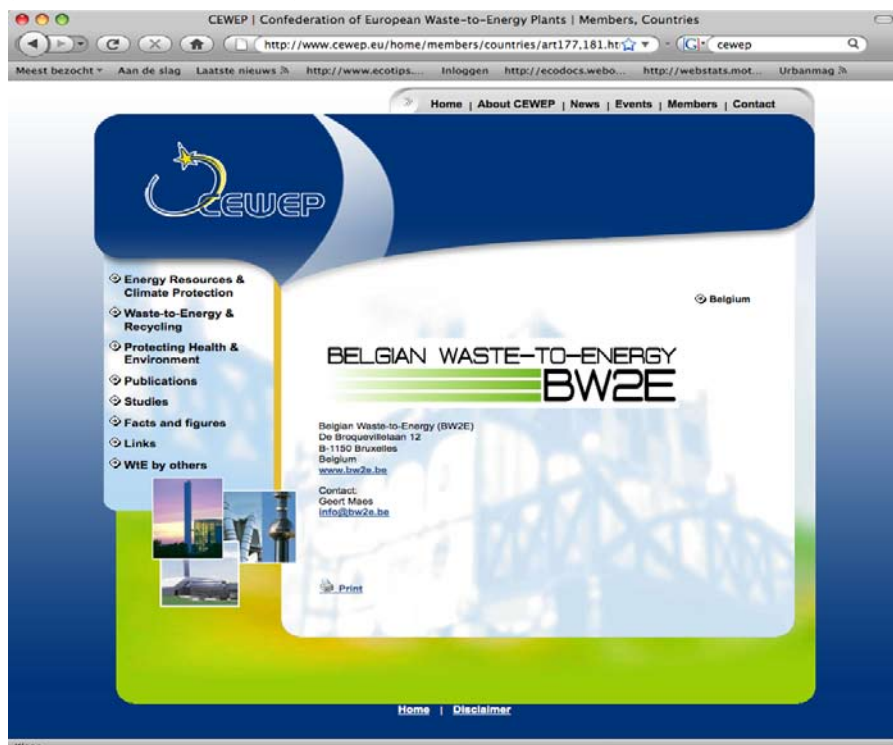
An Depauw. Het zelfvoorzieningsprincipe voor zowel huishoudelijk restafval als voor het vergelijkbaar bedrijfsrestafval staat onder andere ingeschreven in het huidige uitvoeringsplan van OVAM.

hun huishoudelijk afval te laten verbranden in een hen officieel toegewezen installatie. De gemeenten betalen daar een zeer hoge prijs

voor. Het gevolg daarvan is dat de restcapaciteit van de installatie (wat nog overblijft na het verwerken van het eigen afval), tegen een

variabele kost in het buitenland wordt aangeboden. Dat noemen wij 'dumping'. Wanneer je aan de (verplicht) aangesloten leden prijzen vraagt van 140 euro per ton, waarmee je alle vaste kosten kan recupereren en de 20-30% restcapaciteit in het buitenland aanbiedt voor 60 euro, dan ben je volgens ons zeker niet bezig met een level playing field. Gelukkig gaan er stemmen op om die verplichte toewijzing van installaties af te schaffen.

BW2E is lid van de Confederation of European Waste-to-Energy Plants (cewep.eu). CEWEP vertegenwoordigt zowat 390 waste-to-energy plants in Europa, goed voor de verbranding van 59 miljoen ton stedelijk afval.

Daarom is de omzetting van de Kaderrichtlijn afval in regionale wetgeving zo belangrijk. Daar moet gespecificeerd worden op welke types afval het zelfvoorzieningsprincipe van toepassing moet zijn.

Dit is een belangrijke beleids optie. Immers, wanneer je als land zomaar je grenzen opent en je laat de Europese markt spelen, dan kan je ook geen nationaal afvalbeleid meer voeren. Wanneer door overcapaciteit in het buitenland aan dumpingprijzen kan verbrand worden, is het immers gedaan met het stimuleren van recyclage en met het voeren van preventieprogramma's.

